

Mindervalide is geen synoniem van zielig, Meryl

Haar hart brak toen Donald Trump de draak stak met een mindervalide journalist. Zo zei een geëmotioneerde Meryl Streep tijdens de Golden Globes. Maar in plaats van mensen met een handicap weg te zetten als kwetsbare vogeltjes, had ze beter een lans gebroken voor gelijke kansen.

ANAÏS VAN ERTVELDE

“Respectloos gedrag lokt respectloos gedrag uit, geweld zet aan tot geweld”, speechte Meryl Streep op het ogenschijnlijk niet zo rolstoeltoegankelijke podium van de Golden Globes. Daarmee verwees ze naar hoe Trump in november 2015 een slechte poging tot imitatie deed van de gehandicapte *New York Times*-reporter Serge Kovaleski. Het zijn sterke woorden waar je je moeilijk niét achter kunt scharen en waar je enthousiast voor applaudisseert. Streeps slimme steek naar Trump werd dan ook druk gedeeld op diverse sociale media. Maar de bejubelde Golden Globes-speech – vast bedacht met alle goede bedoelingen van de wereld – brengt ook wat anders aan het licht. Hoe we praten over mensen met handicaps en ons

daar weinig vragen bij lijken te stellen.

Waarom koos Streep ervoor om haar boodschap op te hangen aan het Kovaleski-incident, dat inmiddels meer dan een jaar oud is? Want de reeks mensen die Trump ondertussen heeft geschoffeerd, is schier eindeloos. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat Streep met het inlevingsvermogen van een actrice te werk ging en dacht: laat ik de politieke verdeeldheid overstijgen. Of *poezen-graaijerij* een misdrijf is, daarover lopen de meningen uiteen, maar mensen met een handicap raken iedereen: ze zijn een beetje zielig en moeten worden beschermd tegen pestkoppen.

Ze lijkt dat sentiment goed vertolkt te hebben. Zoals activiste Emily Ladau, zelf mindervalide, aangeeft in haar kritisch stuk over Streeps speech: uit een Bloomberg-poll die dateert van augustus 2016 blijkt dat van alle Trump-controverses het belachelijk maken van de mindervalide reporter de Amerikaanse kiezer het meest tegen de borst stuit. Je publieke forum inzetten om haatpraat aan te kaarten is natuurlijk nobel, maar geeft je geen vrijkaart om niet meer na te denken over de manier waarop je dat doet.

Streeps taalgebruik heeft iets betuttelends. Haar hart dat breekt, de aangevallen reporter die minder macht heeft, minder capaciteit om weerwoord te bieden. Het klinkt allemaal toch een beetje alsof ze het over een uit het nest gevallen babyvogeltje heeft en niet over een Pulitzerprijs winnende onderzoeksjournalist. Het zijn bewoordingen die niemand in de mond zou nemen om bijvoorbeeld

Fox-reporter Megyn Kelly te beschrijven nadat ze door Trump beschimpd werd.

Een nieuw dieptepunt

Opvallend genoeg lezen we tijdens het online delen en bespreken blijkbaar massaal over die bijklank van weerloosheid heen, terwijl het net dit soort subtiel taalgebruik is waar mensen met een handicap en hun organisaties al jaren tegen in het weer komen. Uiteraard, de actrice had haar zes minuten evengoed kunnen gebruiken om haar manager te bedanken maar als handicap je echt wat kan schelen, verdient het thema meer en beter dan een rol als efficiënt rekwisiet.

Want hoeveel acteurs met een handicap zag u dit jaar in de zaal zitten bij de Golden Globes? Hoeveel complexe rollen werden er in 2016 geschreven voor mensen met een handicap? (Ik herinner me alleen het tranentrekkerige rolstoeldrama *Me Before You* dat z'n eigen kritisch opiniestuk verdient). Hoeveel ensemblecasts barstten van de boeiende figu-

Je publieke forum inzetten om haatpraat aan te kaarten is natuurlijk nobel, maar geeft je geen vrijkaart om niet meer na te denken over de manier waarop je dat doet

ren met handicap wier, ik zeg maar wat, seksuele avonturen we op de voet volgden?

Toch zijn mensen met een handicap zijn geen marginaal fenomeen. Afhankelijk van de gehanteerde definitie gaat zeker zo'n 12 procent van de Belgische bevolking door het leven met een vorm van handicap. En dat cijfer zal door de medische vooruitgang hoogstens groeien.

Het Amerikaanse Media, Diversity & Social Change Initiative deed in 2015 voor het eerst onderzoek naar hoeveel mensen met een handicap er in de 100 best scorende binnenlandse films te zien waren. Voor andere diversiteitscategorieën wordt dit trouwens al bijna tien jaar opgevolgd. De belangrijkste conclusie van het onderzoek? Slechts 2,4 procent van alle filmpersonages die ook wat te zeggen heeft, was mentaal of fysiek gehandicapt. Andere bevindingen: mindervalide personages zijn bijna nooit de ster van de show, altijd hetero, meestal wit en in 81 procent van de gevallen man.

De mensen achter het Initiative

► De door Trump geïmiteerde *NY Times*-reporter Serge Kovaleski.